

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LXXI. Quale Iudicium extremum exercebit Christus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

Rodolphus Gualtherus fol. 175. in Ioan. Ministri ambo Tigrurini.

2. Ven. Beda in Lucam Comment. c. 97. *Vulnerum cicatrices non seruauit, quod sanare non posset; sed ut perpetuo triumphum victoriae sua circumferret.*

3. S. August. putat eas non hiasse rupta carne; sed ut signa mansisse. At melior, communiorque sententia est contraria: ut in quarum hiatus intulerit digitos S. Thomas. Ioan. 20. Vide meum Nucleum concionum Dom. in Albis pars. 4. & 5.

4. De S. Martyrum plagis ita S. Aug. lib. 22. Ciuit. c. 20. *Fortasse videbimus, Non enim deformitas in eis, sed dignitas erit; & quadam, quamuis in corpore, non corporis, sed virtutis pulchritudo, fulgebit. &c. Non sunt appellanda corporis vitia sed Virtutis indicia.* Hinc per maius aestima de Christo. &c.

III. CALVINVS alteram annectit notam: sed suam. Quod Apostolos & sanctos fore cum Christo Iudices asseramus; ac ob eam in cæteris, causam ipsos *δὲ λαλῶντες* adoremus; hoc ei bilem in nasum eliet, ut in Ioan. cap. 8. v. 53. dicat: *Illustrauit Deus nomen suum per Apostolos & Martyres: Papiſta idola ex iis sibi conſingunt, qua DEI locum occupent. &c. Quantulum enim restat Deo, vel Christo; si habeant Sancti, quod illis prodige largiuntur Papiſta? Proinde sciendum est, confundi totius regni Dei ordinem, nisi longè infra Christum succedant Apostoli & quicquid est Sanctorum; ut solus Ipse emineat. &c. Dupliciter peccant: Quod in doctrina Sanctos praferunt Christo: Deinde, quod illos vestiente Christi spoliis, eum proprie sua virtute exciniant.*

Sed singulatim de iudiciario Sanctorum honore dissentiant hæretici, apud Maldonatum in Ioan. c. 8. v. 53. 1. Forte Iudices Apostolos; non per Comparationem; sicut Niniuitæ & Regina Austri: sed uti latæ sen-

tentiæ præcones. Deinde, non ut Iudices, sed ut Consiliarios & Assesores.

AVTOR. I. Calvinus declamatorum agit, non Doctorem: quin Calumniatorem; mentiens honore Christum spoliari, ac Sanctos præ ipso coornari. &c. 2. Cæteri nugatores sunt: Quasi verò sit Consiliariis opus Christo. Vide in meo Nucleo Concionum de Iudicio, Conc. 4. par. 3. Et D. Tho. &c.

Q V Æ S T I O LXXI.

*Quale Iudicium Christus exercebit
Luthero caluinistis?*

Diligenter congeſſit accuratè doctus Quir. Cnoglerus, quæ huc facere videntur. Reddam ex ipſo; non tam ut refutem, quam ut ad proprium reſerua- ta locum reiiciam: cenſeam tamen tri- bus.

1. LUTHERANI, Vbi quæſtiones apud B. zã in reſpon- ſua ad Acta Mom. elp. Colloq. tal. 8. ex Bergensi lupâ dedecunt abortus. *An iudicium Chriſtus non reuertetur? Nec enim poteſt ex loco in locum reuerti, qui omnem locum occupat. Vel ſi reuertetur, non reuertetur verò, ſed appa- renter tantum, hoc eſt, ex inuiſibili euadet viſibilis.*

2. LUTHERVS l. de Conciliis p. 2. iudicij aſſeſ- ſores ex orco euocatos aſſignat Chriſto dicens: *Eurychus & Neſtorius (Archihæretici) Ss. Cyrillum & Leonem condemnabunt.*

DE INIVSTO CHRISTI IUDICIO, 1. Lu- thers in lib. de ſeruo arbit. contra Eratum. *In i- gnos coronabit, indignos puniet: immeritos ſaluabit, im- meritos damnabit.*

2. BRENTIVS in explic. Catecheſ. Wittenb. anni 1552. pag. 214. 215. *Iudicij ſententiam non pronuntiabit ſecundum Decalogum.*

3. Cauſam ſibi promere videntur Miniſtri Lubecen- ſes, Hamburgenſes, Lunæburg: & Magdeburgenſes in reſponſo ad literas Illyrici & Galli: *Omnes enim qui circa Moſen, id eſt, Decem præcepta verſantur, ad abo- lum pertinent. Addunt Antinomi apud Confeſſores Manſfeldenſes fol. 91. 92. *Legē ſtantio, Chriſtum pe- rire oportet.**

4. Symbolam adicit ſuam Nicolaus Amſdorſus i- ſtam: *Nec ſecundum merita iudicabit, (ſcilicet quic- quid ipſe dicat Matth. 26.) ſed ſecundum Fidem. Nam bona opera pernicioſa erunt ad ſalutem.*

AUTOR. Vndenam hi haulerunt talia? Ex pectore, spiritu, librisque Lutheri. 1. De Amsdorfio sanè exiit sermo inter discipulos, dixisse Lutherum: *Spiritus meus requiescet in Amsdorfio*: Nimirum ille, quicum plusquam falis modium absumsit; quique eiante Catharinam fuit concubinus.

2. Ex libris verò: 1. Nam ita Lutherus tom. 3. fol. 40 & 41.

Moyse nec audire, nec videre volumus; Iudaico populo tantum datum est, nec quicquam ad nos pertinet. Et cum quisquam tibi proponit Moyse cum suis preceptis, iudic: Abi ad Iudaeos cum tuo Moyse; ego Iudaeus non sum, ne mecum Moyse inuoluas. Idem in Colloq. mensalibus, fol. 152. Moyse cum sua Lege ego nolo habere; est magister omnium carnificum, & Christi Domini hostis.

2. **LUTHERVS** igitur rursus in Postilla de piscatura Patri, par. 2. fol. 154. In captiuit. Babyl. to. 2. Witt. anno 1551. pag. 79. Item to. 3. germanico fol. 40. 41. In præfat. to. 1. Ienensi. Cum solo Isaac Veniendum nobis ad iudicium, id est, cum fide: seruos & asinos, id est, opera oportebit dimittere. Via ad cælum angusta est; necesse est ut gratiùs fiat, se transire velis. Qui bonis operibus onusti sunt, nunquam per hanc viam se penetrabunt. Nec opera Deus curat, nec iis indiget: nec illi iustus est apud Deum qui multa operatur; sed qui sine opere multum credit. Prima & ultima, simulque pessima heresis & nocentissima, quæ inquam in mundo fuit exorta est, cum docetur; Bona opera ad Salutem requiri.

3. Item **LUTHERVS** in ferm. super Euangel. Sic Deus d. lexiv. &c. Dico ego Doct. Mart. Lutherus, indignus Domini nostri Iesu Christi Euangelista, quod hunc articulum: Sola fides, absque omni opere iustificat; inconcussum mihi permittere debeat Romanus Imperator, Tartaricus Imperator, Persarum Imperator, Papa, omnes Cardinales, Episcopi, Sacerdotes, Monachi, Moniales, Reges, Principes, Domini totius mundi, simul cum suis demonibus: Atque insuper habeant ignem tartareum in sua capita, nec gratias ullas. Hic sit meus Doct. Mart. Lutheri instinctus à spiritu Sancto.

AUTOR. Hæc furia est limphati.

4. Idem Lutherus tom. 1. Ienensi fol. 141. & 144. Vox **SOLA**, quam de Meo, Paulino textui addidisse non diffiteor, debet in meo nouo Testamento manere; eisi omnes Papa sui ad insaniam & phrenesin redigantur; tamen non debent eam inde mihi eximere. Doct. Mart. nus Lutherus sic vult; & dicit Papiam, & asinum idem esse. Sic volo, sic inbeo, sic pro ratione voluntas. Voluntas enim non discipuli, sed Magistri & Iudices Papiarum esse. Imò volumus etiam semel proteruire & insultare asinis istis. &c. Lutherus ita vult; & ait se Doctorem

esse super omnes Doctores in toto Papatu. Pœnitet me verò, quod non addiderim & illas duas voces, **OMNIBVS, & OMNIVM**, ad hunc modum: Sola fides iustificat sine omnibus operibus omnium legum.

AUTOR. Hæc Lutherana rabies furiosa est: absit iniuria dicti mei.

CALVINISTÆ qualia? Nec improbè facta; Nec rectè gesta ventura ad iudicium aiunt, vt liquebit.

AUTOR. Infero hinc fortiter: Ergo Extr. iudicium erit aut Iustum, aut Nullum. Quia in illud venient.

I. Non Improbè facta: Enimvero

1. Ita **CALVINVS** in Matth. 27. vers. 26. Non est timendum, ne in iudicium veniant peccata nostra; à quibus tam pretiosa mercede nos absoluit Dei Filius.

Ipse expertus lenferit; qui inuocatis dæmonibus animam exhalauit.

2. **BEZA** in Confess. c. 4. art. 12. Effecit sanctificatio nature humane in Christo, nobis per Fidem imputata, vt reliquia corruptionis illius, qua in nobis etiam regeneratis insident, in rationem non veniant coram Deo.

II. **Nec rectè facta** in iudicium adducuntur. Nam talibus resonant vbiq; scholæ Calvinianæ:

Christiani Soli **Sidiana iustitia**, quæcunque illius fuerit vita reliqua, incerta, & interminata, hominem in aeterna vita possessione collocabit. Tindalus, primus Angliæ Apostolus, apud Foxum Calvinistam in Actis, pag. 1336. Quo ad Deum placandum, nihil est in operibus differentia, siue vrinam reddas, siue laues sentellas, siue agas sutorem, siue Apostolum.

III. Existis rectè infert **ZVINGLIVS** ferm. de prouidentia cap. 6.

Iudicium Christi futurum iniustissimum. Nam **Don inantium** more pronuntiabit & definet: Misericordiam impartior pro meo placito, non pro implorantium meritis. Idem ibid. & tom. 1. in explicatione art. 10. Sempiternis flammis homines ob peccata addicet; qua tamen non ipsorum magis opus sunt, quam sui pronen-

eus agricola; aut mallei vomer, quem cudit faber.

AVTOR. Sat docui ex ipsismet cōtra ipsos, quod vllum fore iudicium negare cogantur. At verò sunt ea indigna Christianis auribus; calamo indigniora castigatorio: nec locum reperiunt apud quenquam, nisi quem par furia spiritus infatuârit. Quales brachio sæculari relinquendos, aut Deo Vindici, censeo.

Verum quantò Christianis istis aliter ac sanctius Ethnici ac Turcæ? Homini, ait Cic. in Lælio, datur ascensus in cælum propter mentem, virtutem, fidem. Alcoranus in Azoara 1. *Omni rectè viuens Mahumetes, bonique gestor indubitanter diuinum amorem assequetur.* Et passim Azoara 27. 28. 39. 45. *Secundum modum operum suorum quemque Deus remunerabitur, tribuens vitam aternam.*

VI. DE SANCTORUM CULTU.

QUESTIO LXXII.

Qualia Lutheri-caluinistarum de Sanctis sint Mendacia, & in eos Coniuria?

DE Mendaciis repete ex meo *Mendace Antipapist. q. 4.*

CONVITIA LUTHERANORVM & Calumniæ sunt blasphemæ, factis & dictis declaratæ.

I. Factis quidem, vt cum Imagines S. Crucis, Christi & Sanctorum exoculant, naribus & auribus truncant, mutilant manus ac pedes, totoque corpore statuas foedant, & comminuunt: cum

SS. Reliquas, corpora, & lypsanothecas, templa Sp. Sancti, cum aris ipsis euerunt, & profanant.

2. Lucianus impius Deos falsos deridiculos fecit, ac irrisit: At Erasmus Amicos & Domesticos Dei irrisui propinavit. Ecce Verba impiacius in Colloquio, Naufragium.

Num imminente mortis periculo Diui cuiusquam implorasti presidium? Cui aliter? Ne id quidem. Quamobrem autem? Quia scio scio est cœlum; si cui Diuorum commendauero salutem meam, (puta Petro, quia fortasse prius audier, ut proprius ostio) priusquam ille conueniat Deum, priusquam exponat causam meam, ego iam periero.

Piò jocos impios!

3. Eodem in libro, more Luciano, B. Virginem, Chrysofostomo verè Seraphicis sanctiorem, in locum ponit impurissimæ Veneris, in præfectura maris.

4. In Dialogo etiam de peregrinatione fingit B. Mariam ad Glaucoplurum scribere talia: *Quod Lutherum secutus strenuè suades superuacuum esse inuocare Diuos, à me qui tem isto nomine bonam magnamque gratiam se inisse scito: Nam antehac tantum non eneabar improbris mortalium orationibus. Ab Vna petebatur omnia; quasi silus meus semper infans esset? Quia calu fingitur, pingiturque in sinu meo.*

Vah! Christianum talia?

LUTHERVS, *suprà quest. 38* Pluris non facit B. Virginis preces, quam cuiusquam è vulgo: quòd simus æque sancti, ac illa.

AVTOR. Ecquid igitur Bernardus tot enumerat Prærogatiuas B. V. Mariæ? Chrysofostomus B. V. dicit *Cherubin honoratiorem, Seraphin gloriosorem?* Quid Anselme ais: *Ea puritate nitere Mariam, qua maior sub Deo nequeat intelligi?* Si æquè sancti omnes, ac B. Maria; quò illi tropæum Virginitatis, cum maternitatis honore? Quò illi tolerãtia tot, ac talium cum Filio suo Christo? Quo gladii cor penetrantis patientia? Vt sancti fierent Martyres, Confessores, &c. quãta subierunt? Lutherani, sine talibus, æquè sancti sunt, sc. ac iusti. P 2. Quin-